

หัวข้อวิจัย	กระบวนการจัดการความรู้ของครอบครัวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต : กรณีศึกษาตำบลโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ผู้ดำเนินการวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุจิรา รัศมีไพบูลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรณูมาศ กุละศิริมา ดร.เปรมฤทัย แยมบรรจง
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์อบเชย วงศ์ทอง
หน่วยงาน	โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
ปี พ.ศ.	2557

การวิจัยเรื่อง กระบวนการจัดการความรู้ของครอบครัวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต : กรณีศึกษา ตำบลโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการความรู้ของครอบครัวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะเฉพาะบุคคลและทักษะทางสังคมและทักษะการประกอบอาชีพ และ 2) หาแนวทางการจัดการความรู้ของครอบครัวในการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประชากรเป็นประชาชนที่มีครัวเรือนอยู่ในตำบลโคกโคเต่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญมุ่งเน้นไปที่ครอบครัว ได้แก่ ผู้นำชุมชน และตัวแทนของครัวเรือนในหมู่บ้านต่างๆ ทั้งหมด ใช้วิธีสุ่มแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 12 คน

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาองค์ความรู้ด้านทักษะชีวิตที่ครอบครัวในชุมชนโคกโคเต่ายังมีจุดอ่อนและมีความต้องการให้มีการจัดการความรู้และได้รับการพัฒนามากที่สุดสำหรับทักษะในแต่ละด้าน มีดังนี้ 1) ทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน คือ ความสามารถในการบริหารจัดการระบบการเงิน ทักษะเฉพาะบุคคลและทักษะทางสังคม คือ การสร้างความมั่นใจในตนเอง และทักษะการประกอบอาชีพ คือ ความสามารถในการประกอบอาชีพ ส่วนปัญหาหลักในการจัดการความรู้ของครอบครัวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้ และการถ่ายทอดและแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ส่วนแนวทางการจัดการความรู้ของครอบครัวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ในตำบลโคกโคเต่า พบว่า ควรเน้นให้มีการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ วิธีการเข้าถึงความรู้ และกระบวนการถ่ายทอดและแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ภายในครอบครัว

ส่วนแนวทางการเสริมสร้างการจัดการความรู้ของครอบครัวเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีเครื่องมือการจัดการความรู้ คือ การพาไปศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบแม่น้ำท่าจีน-ดอนหวาย พบว่า มีผลสะท้อนกลับทางบวกต่อกระบวนการคิดและวิเคราะห์ รวมทั้งความคิดเห็นของกลุ่มผู้เรียนรู้ที่มีต่อการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านต่างๆ ได้อย่างชัดเจน โดยกลุ่มผู้เรียนรู้ได้มองเห็นความสำคัญและความจำเป็นของทักษะชีวิตในแต่ละด้านพร้อมทั้งมีความเข้าใจว่า ทักษะชีวิตในแต่ละด้านมีผลอย่างไรในการดำรงชีวิตประจำวันและการอยู่ร่วมกันในสังคม รวมทั้งกลุ่มผู้เรียนรู้ได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ถึงปัญหาการพัฒนาทักษะชีวิตในแต่ละด้านที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการความรู้ที่ไม่มีของครอบครัวซึ่งส่งผลกระทบต่อ

ดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคตในแง่ของการบริหารจัดการภายในครอบครัว การอยู่ร่วมกันในสังคมและชุมชน และการประกอบอาชีพ

จากการประเมินผลการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ผู้ร่วมกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ในการเข้าร่วมกิจกรรมวิจัยและคาดว่าจะถ่ายทอดเรื่องราวที่เข้ากิจกรรมการจัดการความรู้ให้สมาชิกครอบครัวและเพื่อนบ้านได้รับรู้มากเป็นอันดับแรก ส่วนผลการประเมินการจัดกิจกรรมการศึกษาดูงาน พบว่า ผู้ร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงานโดยรวมอยู่ในระดับดี โดยมีความพึงพอใจต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้ในการเข้าร่วมกิจกรรมศึกษาดูงานและคาดว่าจะเกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชนมากเป็นอันดับแรก

Research Title	Family's Knowledge Management for Life Skills Development: A Case Study of Khok Kho Thao Sub- District, Muang District, Suphanburi Province.
Researcher	Assistant Professor Nujira Rasamipaibool Assistant Professor Dr. Renumas Gulasirima Dr. Premruetai Yambunjong
Research Consultants	Associate Professor Obcheuy Wongtong
Organization	School of Culinary Arts Suan Dusit Rajabhat University Graduate School Suan Dusit Rajabhat University Panyapiwat Institute of Management
Year	2014

The purposes of this research were to: 1) Study the problems and guidelines of family's knowledge management for life skills development in 3 dimensions - daily life skills, personal and social skills, and occupational skills 2) Empower the family's knowledge management in term of life skills development for lifelong learning, at Khokkotao Subdistrict in Supanburi. Qualitative participatory action research (PAR) method was used throughout this study. The focus was on key family members and community leaders within the households of Khokkotao. Non-probability sampling and purposive sample were used to select 12 key persons.

The research findings revealed that there were problems with the cognitive life skills in 3 dimensions that affected Khokkotao's families. Key family members and community leaders needed to have the most knowledge management and skills development for each dimension as follows: 1) daily life skills in term of managing personal finances, 2) personal and social skills in term of self-confidence, and 3) occupational skills in term of obtaining specific occupational skills. Moreover, the main three problems of knowledge management for life skills development in Khokkotao's families were knowledge organization, knowledge access, and knowledge sharing. The knowledge management guidelines for Khokkotao's families in order to improve their life skills should, therefore, be concentrated on in these three areas.

Enhancing the knowledge management guideline of Khokkotao's families for life skills development and lifelong learning was taken by study tour at the best community model called Tachine river- Don Wai, a tool of knowledge management empowerment. The results showed that the study tour had obvious positive effects on the processes of thinking and analysis of learner's group as well as their opinion

towards knowledge management for life skills development. The learner's group learned the importance and necessity of life skills in each dimension and understood how life skills could have effects on their daily life and how to live together in society peacefully. Further evaluation after ending of research PAR and study tour was done. The results showed that the sample group had learned the processes of how to think, analyze and synthesize the life skills problems in each aspect caused by family's improper knowledge management. Effecting family relationships and management both present and future living, including living in community and society and their occupations.

The evaluation of this PAR research found that the participants' comments on overall activities provided were at a moderate level. Moreover, the participants were satisfied with learning outcomes and expected to share activity experiences with family members and their neighbors. Furthermore, the evaluation of study tour showed that satisfaction from participants was at a good level. Overall they were satisfied with the activity learning experiences and expected to benefit themselves and their families and community.